

ORĘDOWNIK URZĘDOWY

powiatu tczewskiego.

Nr. 23.

Tczew, dnia 9-go czerwca 1925 r.

Rok VI.

Przedpłata:
miesięcznie 2,— zł.

ORĘDOWNIK POWIATOWY
wychodzi co czwartek.

Ogłoszenia
przyjmuje się za opłatą
5 groszy za 1-ląm wiersz
milimetry.

Administracja Wydział Powiatowy Tczew.

Telefon nr. 40 i 60.

Treść:

- 156. Obrona przeciwgazowa.
- 157. Dalsza wypłata rent weteranom i inwalidom.
- 158. Targi remontowe.

- 159. Zwrot rozkazów wyjazdów przez rezerwistów po zwolnieniu z służby wojskowej.
- 160. Unieważnienie wykazu osobistego Tomasza Sikory.
- 161. Unieważnienie wykazu osobistego Bernarda Lawręca

156)

Obwieszczenie.

W obecnych czasach, dzięki samolotom, gazom trującym i różnym udoskonalonym środkom technicznym wojuje nie tylko rząd i wojsko. Żywy udział w wojnie współczesnej bierze całe społeczeństwo, bez wyjątku, a szczególnie niebezpieczeństwo grozi mieszkańcom większych miast, ośrodków przemysłowych węzłowych stacji kolejowych i wogóle miejsc ważnych z punktu widzenia wojskowego. Statystyka z roku 1915 wykazuje na Zachodnim froncie 90 proc. strat, zarówno w wojsku jak i wśród ludności przyfrontowego pasa, z powodu użycia przez Niemców gazów trujących. Stosowanie masek przeciwgazowych obniżyło straty do 2 proc. Stąd widzimy, że gazy trujące straszne są tylko dla nieprzygotowanych. Wróg stara się nie tylko o wytrucie wojska i ludności, ale również o wywołanie paniki i przerażenia. Żeby tego nie było należy ludność o tem uświadomić i przygotować ją do obrony. Towarzystwo Obrony Przeciwgazowej prowadzi pracę tę już od 2½ lat w porozumieniu z odpowiednimi władzami państwowymi.

W celu tym wydano broszury: 1) wojna współczesna 50 gr. 2) „Walka chemiczna w przyrodzie”

50 gr. 3) „Wojna Chemiczna i Obrona Kraju” 1 zł. 10 gr. 4) „Wojna Chemiczna” 4 zł. i 5) „Klinika Gazów Bojowych w Zarysie” 1 złp. (Skład w Warszawie — Księgarnia Wojskowa — Nowy Świat 69 dostać można we wszystkich księgarniach).

Dla planowej pracy na tem polu potrzebna jest organizacja.

W tym celu proszę p. Starostów i pp. Prezydentów o wszczęcie gorliwej akcji na podległych im terenach, by ułatwić założenie, gdzie jeszcze dotąd nie istnieją, odpowiednich oddziałów Towarzystwa Obrony Przeciwgazowej. Tam gdzie istnieją takowe, proszę popierać je i pomagać w rozszerzaniu działalności.

Przytem nadmieniam, że odczyty uświadamiające mogą wygłaszać oficerowie gazowi, którzy są przy każdym pałku, a odczyty uzupełnione być mogą pokazaniami masek i wyświetlaniem przezroczy (komplet przezroczy nabyć można w Towarzystwie za 150 złotych). Wkrótce uruchomiona będzie fabryka masek przeciwgazowych (cena ich dla członków Towarzystwa wynosić będzie 20 złp.).

Niskie składki członkowskie (6 złp. rocznie i 1 zł. wpisowego) pozwoli chyba każdemu obywa-

telowi zapisać się na członka Towarzystwa, tembardziej, że tu chodzi o własną obronę oraz o obronę najbliższych.

Proszę zawiadomić mnie o wyniku akcji.

Toruń, dnia 14 maja 1925 r.

I 2581-25.

Wojewoda Pomorski.

Ogłasza się z uwagą, że na powiat tczewski istnieje już „Komitet obrony przeciwgazowej”. Można się zapisywać na członka u skarbnika p. Kozakiewicza w Banku Polskim w Tczewie, ul. Łaziebna.

Zachęcam usilnie, aby każdy zapisał się na członka.

Tczew, dnia 26 maja 1925 r.

Wp. Br. 8037/25.

Dytkiewicz, starosta.

157)

Baczność weterani i inwalidzi!

Dalsza wypłata rent od 1. 10. 1924 r.

Wielkopolska Izba Skarbowa komunikuje nam: Rozporządzeniem z dnia 28 kwietnia 1925 r. L. dz. 8403 zarządziło Ministerstwo Skarbu dalszą wypłatę rent od 1 października 1924 r. począwszy tym osobom, które na podstawie dotychczasowych obowiązujących ustaw b. państw zaborczych (niemiecka ustawa z dnia 22 maja 1895 r. z 17 maja 1907 r., z 31 maja 1906 r., z 31 maja 1901 r. pobierały zaopatrzenia względnie ustawy emerytalnej, względnie ustawy inwalidzkiej z dnia 18. 3. 1921 r. z tem, że przeliczenie kwot pieniężnych w markach niemieckich ma być uskutecznione w sposób wskazany w § 1 rozporządzenia Ministerstwa Skarbu z dnia 1. 8. 1924 r. (Dz. Ustaw R. P. nr. 82. poz. 785). Celem wykonania powyższego rozporządzenia konieczną jest rzeczą, aby osoby interesowane przedłożyły następujące dokumenta, a to:

- a) Weterani: 1. książeczkę płatniczą, ewentl. dekret przyznający zaopatrzenie, 2. świadectwo obywatelstwa polskiego z podaniem daty urodzenia, 3. świadectwo moralności, 4. Świadectwo niezamożności, 5. zaświadczenie władzy administracyjnej I instancji, że nie zajmuje żadnego stanowiska w służbie państwowej lub samorządnej, oraz, że nie pobiera zaopatrzenia emerytalnego.
- b) inwalidzi z przed wojny światowej, względnie pozostałe rodziny (wdowy i sieroty), 1. książeczkę rentową ewentl. nr. katastru lub karty podstawowej, 2. świadectwo obywatelstwa polskiego z podaniem daty urodzenia, 3. zaświadczenie władzy administracyjnej I instancji, że nie zajmuje żadnego sta-

nowiska w służbie państwowej lub samorządnej oraz, że nie pobiera zaopatrzenia emerytalnego, 4. dekret opiekuńczy, o ile chodzi o sieroty.

Wobec tego wzywa się wszystkie osoby, roszcujące sobie prawo do pobierania wyżej wskazanych rent a zamieszkałe na terenie b. zaboru pruskiego, aby złożyły odpowiednie wnioski wraz z wyszczególnionymi wyżej dokumentami Wielkopolskiej Izbie Skarbowej — Wydział VI — Bułowska 25.

Tczew, dnia 20 maja 1925 r.

Wp. Br. 7716-25,

Dytkiewicz, starosta.

158)

Targi remontowe.

W ślad rozporz. mego w Oręd. Powiat. nr. 19/25 poz. 135 zawiadamiam, że Ministerstwo Spraw Wojskowych Dep II. Kawalerji rozkazem z 3. IV. b. r. L. 4394/Rem. zarządziło następujące zmiany w zasadach dotyczących przyznania hodowcom koni t. zw. „dodatku hodowlanego”, a mianowicie:

Za konie urodzone i także za konie wychowane w stadzie sprzedającego, jeżeli zostały zakupione jeszcze w pierwszym roku po urodzeniu, dolicza się jako dodatek hodowlany, stosownie do kategorii za konie przeciętne i cięższe 10 proc., zaś za konie dobre, b. dobre i wybitne 20 proc. ceny. Te procenta będą dodawane jedynie na podstawie świadectw własnego chowu i rodowodów, urzędownie stwierdzonych przez odpowiednie Sekcje Hodowlane Tow. Rolniczych lub przez Zarząd Stadnin Państwowych.

Tczew, dnia 20 maja 1925 r.

St. 7870/25.

Starosta.

159)

Obwieszczenie.

Zwrot „Rozkazów wyjazdów” przez rezerwistów po zwolnieniu ze służby wojskowej.

Odsyłanie rezerwistów o zwolnieniu ze służby w wojsku stałem i po odbyciu ćwiczeń rezerwowych do domu następuje na podstawie „Rozkazów wyjazdu”.

Polecam wszystkim urzędom gminnym względnie urzędom meldunkowym, przyjmującym zgłoszenia rezerwistów, odbierać od nich równocześnie zużytkowane „rozkazy wyjazdu” i mi je przysłać.

Tczew, dnia 23 maja 1925 r.

St. 8054/25.

Starosta.

160)

Obwieszczenie.

Unieważnienie wykazu osobistego.

Unieważniam wykaz osobisty nr. 474, wystawiony 3. 2. 25 r. przez Urząd Policyjny w Tczewie dla Tomasza Sikory.

Tczew, dnia 22 maja 1925 r.

7648/25 St.

Starosta.

161)

Obwieszczenie.

Unieważnienie wykazu osobistego.

Unieważniam wykaz osobisty nr. 1541, wystawiony przez wójta w Peplinie dla Bernarda Lewrenca.

Tczew, dnia 20 maja 1925 r.

7666/25 St.

Starosta.

DZIAŁ OGŁOSZEN.

Ubezpieczenia Ziemiołodów

od

gradobicia

przyjmuje na nadzwyczaj korzystnych warunkach

„VESTA“

Oddział Pomorski

Grudziądz

Plac 23 Stycznia nr. 10

Tel. 83.

Tel. 83.

Ostateczny termin nadsyłania wniosków

20 czerwiec.

Komunikat

Państwowego Banku Rolnego.

Państwowy Bank Rolny podaje do wiadomości, iż rozpoczął przyjmowanie zgłoszeń o udzielanie długoterminowych pożyczek amortyzacyjnych narazie tylko:

- a) na kupno gruntu z parcelacji
- b) na zapłacenie reszty ceny sprzedażnej za nabyte już a pochodzące z parcelacji gospodarstwa.

Pożyczki udzielane będą do wysokości ⅓ szacunku ustalonego przez Bank i winny być zabez-

pieczone zasadniczo na pierwszym miejscu hipoteki. — Pożyczki amortyzacyjne wydawane będą na lat 10, 20 lub 30 w 8 proc. Listach Zastawnych Banku. opiewających na złote w zlocie.

Wysokość rat półrocznych, któremi pożyczka będzie spłacana, wynosić będzie łącznie z amortyzacją: a) przy pożyczce 10-letniej po złotych 7 gr. 50 od każdych 100 złotych pożyczki, b) przy 20-letniej po złotych 5 gr. 06, c) przy 30-letniej — po złotych 4 gr. 43.

Prócz tego przy każdej racie pobierany będzie dodatek na administrację.

Raty półroczne płatne będą dnia 1 kwietnia i 1 października każdego roku.

Celem otrzymania pożyczki długoterminowej należy złożyć następujące dokumenty:

I. W wypadkach, przewidzianych w p. a:

1) podanie właściciela, parcelującego ziemię, o udzielenie pożyczki nabywcom z wyszczególnieniem nazwy majątku, przestrzeni, ceny sprzedażnej, wysokości pożyczki, jak również z wyrażeniem zgody na przyjęcie zapłaty za ziemię do wysokości pożyczki w Listach Zastawnych Państwowego Banku Rolnego po cenie nominalnej.

2) pełny wykaz hipoteczny, względnie wyciąg hipoteczny i arkusz posiadłości gruntowej;

3) umowy przyrzeczenia sprzedaży, zawarte z poszczególnymi nabywcami, wraz z podaniami tychże nabywców o udzielenie im pożyczki;

4) plan sprzedawanej przestrzeni z podziałem na działki, zatwierdzony przez odpowiedni Okręgowy Urząd Ziemski, w dwóch egzemplarzach, z których jeden może być na kalce;

5) listę nabywców, zatwierdzoną przez Okręgowy Urząd Ziemski;

6) kwestionariusz statystyczny, poświadczony przez Urząd Gminny.

II. W wypadkach, przewidzianych w p. b:

1) podanie ubiegającego się o pożyczkę z wyszczególnieniem nazwy majątku, przestrzeni, krótkiego opisu, wysokości żądanej pożyczki;

2) plan nabytej posiadłości, sporządzony przez geomtrę i podpisany przez właściciela;

3) pełny wykaz hipoteczny;

4) zobowiązanie wierzyciela do przyjęcia pożyczki w Listach Zastawnych Banku na spłatę ciążącego na posiadłości długu, zabezpieczonego na hipotece, jako reszta ceny sprzedażnej, względnie długu, powstałego w związku z nabyciem gruntu;

5) określoną przez Bank kwotę na koszty oszacowania;

6) kwestionariusz statystyczny, poświadczony przez Urząd gminny.

Q ile po rozpatrzeniu nadesłanych dokumentów okaże się, że pożyczkę można udzielić, to grunta, na których pożyczka Banku ma być zabezpieczona podlegać będą oszacowaniu.

Koszty oszacowania, związane z wyjazdem taksatora Banku na miejsce, wynosić będą aż do odwołania minimum 100 złotych; przy oszacowaniu przestrzeni od 50 ha. do 150 ha — złotych 125,— za każde następne 150 ha doliczać się będzie po 25 złotych.

Celem ułatwienia obrotu Listami Zastawnymi Państwowego Banku Rolnego, względnie zobowiązaniami czasowo je zastępującymi:

1) Skarb Państwa przyjmować będzie Listy Zastawne Państwowego Banku Rolnego serii I. względnie zastępujące je czasowo zobowiązania na pokrycie podatku majątkowego po kursie 80 za 100.

2) Państwowy Bank Rolny bierze na siebie pośrednictwo przy lokowaniu tych Listów Zastawnych względnie zastępujących je zobowiązań.

3) Na złożone Bankowi do komisowej sprzedaży Listy Zastawne, względnie zobowiązania Państwowego Banku Rolnego, Bank będzie wydawać zaliczki do wysokości 25 proc. wartości nominalnej ze specjalnie na ten cel przeznaczonych funduszy.

4) Listom Zastawnym Państwowego Banku Rolnego, względnie zastępującym je czasowo zobowiązaniom, zapewniony będzie lombard w Banku Polskim i w Pocztovej Kasie Oszczędności.

5) Listy Zastawne Państwowego Banku Rolnego będą przyjmowane przez Skarb Państwa na kaucję i wadja po kursie oznaczonym przez Ministra Skarbu.

6) Listy Zastawne Państwowego Banku Rolnego wprowadzone będą na giełdę.

W wypadkach sprzedaży Państwowemu Bankowi Rolnemu, lub parcelacji przy pomocy Banku nieruchomości ziemskich w związku z podatkiem majątkowym, właściwe władze podatkowe I-ej instancji odraczać będą właścicielom tych nieruchomości terminy płatności podatku majątkowego na okres czasu niezbędny do uzyskania Listów Zastawnych Państwowego Banku Rolnego, nie dłużej jednak niż na jeden rok. Odroczenia takie udzielane będą na podstawie zaświadczeń Banku.

Państwowy Bank Rolny.

WEZWANIE

do wszystkich posiadaczy sadów.

Obecny stan sadów na ziemiach całej Rzeczypospolitej zarówno większych jak i mniejszych

gospodarstw na roli najzupełniej nie odpowiada dzisiejszym wymaganiom kultury sadowniczej.

Jasno stwierdza to Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych w okólniku z dnia 20 stycznia 1925 r. do wszystkich zrzeszeń ogrodniczych.

Ministerstwo chce użyć wszelkich środków, aby pomóc społeczeństwu w pracy nad rozwojem sadownictwa. Jako przyczyny dotychczasowego zła podaje:

1. Nieodpowiedzialność odmian dla danych okolic, jako też dla potrzeb handlu i przetwórstwa w kraju.

2. Nieznajomość najnowszych zasad hodowli.

3. Nieumiejętność zbioru i przygotowania owocu na rynki.

Zło czujemy wszyscy lecz niestety ślepi dotychczas jesteśmy na ogrom niebezpieczeństw jakie grożą naszemu sadownictwu. Największym z pośród nich — to zalew Polski produkcją sadowniczą nie tylko sąsiednich państw rolnych, lecz nawet i Ameryki. Niebezpieczeństwo to staje się jeszcze groźniejszym wobec zupełnej bierności sadów w Polsce.

Dość tej apatii. Najwyższy czas wspólnymi siłami zaradzić złemu. A rada tak jasna i prosta. Wszyscy właściciele mniejszych czy większych sadów! zwiążmy się ściśle we wspólnem zrzeszeniu, którego zadania są następujące.

1. Niezwłocznie podjęcie starań przy poparciu Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych o uzyskanie koniecznych dla sadownictwa kredytów. (Starania ze strony organizatorów zrzeszenia już podjęte).

2. Skuteczna obrona interesów właścicieli sadów wobec przemożnej konkurencji zagranicy.

Podniesienie kultury sadowniczej do wymagań doby dzisiejszej: (Uprawa, nawożenie, cięcie a w szczególności walka z chorobami i szkodnikami, wreszcie organizowanie kursów: zbierania owoców, sortowania, pakowania, przechowywania, przewożenia itp.).

4. Zorganizowanie racjonalnego handlu owocami handlowymi, budowa przechowalni i chłodni w Warszawie, przygotowanie towaru na wywóz zagranicę itp.).

5. Zrzeszenie w szeregach Związku jak największej ilości właścicieli małych i dużych sadów celem sprawnego urzeczywistnienia wyżej wymienionych postulatów.

Zatem kto pragnie przyczynić się do stworzenia w Polsce potężnej gałęzi i krajowej produkcji, kto chce zwiększyć dochód swych sadów i całą gospodarkę sadowniczą postawić na rozumnych podstawach ekonomicznych, ten napewno zgłosi

gotowość przystąpienia do Związku Posiadaczy Sadów.

Zjazd konstytuujący Związku odbędzie się dnia 7 czerwca b. r. o godz. 10 rano w sali obrad Towarzystwa Ogrodniczego Warszawskiego w Warszawie. ul. Bagatela 3. dokąd również należy

zgłaszać się po wszelkie informacje dotyczące Zjazdu.

Za Komitet organizacyjny Z. P. S.

podpisz.: Dr. Wł. Filewicz (przew.),

Dr. M. Różański P. Hoser, St. Czempieński.

Chcesz sprzątnąć zboże bez przeszkody, kup **żniwiarke**
oryg. amer. Massey-Harris nr. 4.
w najnowszym, ulepszonym, nadzwyczaj silnem wykonaniu
Wszędzie do nabycia.

Generalna reprezentacja:

Związkowa Centrala Maszyn Tow. Akc., Poznań, ul. Wjazdowa 9.

BALTIC

Oryg. szwedzkie centry-
fugi do mleka

zapewniają duże dochody w gospodarstwie mlecznem.

Wszędzie do nabycia.

Generalna reprezentacja:

Związkowa Centrala Maszyn Tow. Akc., Poznań, ul. Wjazdowa 9.

